

Kommunestyret, Hole Kommune

HØRINGSINNSPILL BUDSJETT 2021

FAU ved Vik skole stiller seg bak høringsinnspillet fra KFU. Vi vil i tillegg i dette høringsinnspillet belyse spesielt effektene for Vik skole ved foreslåtte budsjett for 2021.

Bakgrunn

Vik skole er en meget effektivt drevet skole. Fra 2014 og frem til i dag har skoleledelsen sørget for betydelige besparelser i skoledriften, uten at dette har gått på bekostning av kvaliteten. Kostnaden per elev er for 2021 budsjettert til å være om lag 90.000 kroner, mens snittkostnad per elev i Holeskolen er budsjettert til om lag 110.000 kroner.

Elevtallsveksten på Vik skole har vært høy de senere årene. Utbygging av større boligområder i Nedre Steinsåsen er en av hovedgrunnene til det. Elevantallet på skolen er økt fra 241 i 2014 til 311 i 2020, tilsvarende knappe 30 %. 66 % av elevtallsveksten i Holeskolen i perioden har vært på Vik skole. Samtidig har det i perioden vært store besparelsesbehov i kommuneøkonomien. Og Vik skole har tatt en betydelig del av denne besparelsen i sine budsjetter.

Til tross for store besparelser over de siste årene har skoleledelsen hatt fokus på å heve kompetansen hos lærerne og øke antallet læretimer: Dette har bidratt til at kvaliteten på skolen har økt. For som Torbjørn Roe Isaksen sa i Lærerløftet så er det «en rekke faktorer som påvirker hvor god skolen er, men det som har aller størst betydning, er gode lærere. Ingenting kan erstatte lærerens faglige tyngde og kontakten med den enkelte elev. Faglig sterke og motiverte lærere er det viktigste bidraget for at barna skal lære mer på skolen.» Faglig sterke lærere med hjerte for barna har derfor vært prioritert av skoleledelsen. For Vik skole har både prestasjonsmessige resultater og resultater knyttet til læringsmiljøet blitt vesentlig forbedret fra 2014 og frem til i dag. Læringsresultatene på skolebidragsindikatoren er økt fra -2,3 til + 6,8, samtidig som mobbetallet er redusert fra 18,6 % til 8,6 %. FAU er spesielt imponert over hvor god effekt skolen har hatt av målrettet arbeid med tidlig innsats for barn med lese- og skrivevansker og psykososiale behov. Dette har medført at andel elever med behov for spesialundervisning er gått ned fra 12,8 % til 8,6 % fra 2014 frem til i dag.

Budsjettet for 2021

FAU ved Vik skole er dypt bekymret for budsjettet som er foreslått for skolen og SFO for 2021. Besparelsesbehovet vil medføre redusert bemanning med 3,4 årsverk i skolen og 4 stillinger på SFO fra neste skoleår. For skolen vil dette bety at lærernormen for 1.-4. trinn ikke vil bli etterlevd ved Vik skole. Det vil også føre til at det er mindre kapasitet og mulighet til å dele inn i mindre grupper, til å ha enkeltoppfølgning av elever som henger etter, og til å fortsette det gode arbeidet med tidlig innsats for barn med ulike psykososiale behov. Det betyr at hvert enkelt barn ikke får den oppfølging de trenger og den tryggheten de trenger for å lære og utvikle seg. Ikke bare faglig, men også sosialt. Elevene både lærer best og har det best når de blir sett. Derfor trenger de lærere som har tid og mulighet til å se dem. Betydningen av å bli sett, få venner og at lærerne tar tak i konflikter før de eskaleres er utrolig stor og viktig. For all forskning viser at læreren er den viktigste enkeltfaktoren for at barn og unge skal lykkes i skolen - og at tett oppfølging av elevene er avgjørende for å gi dem en god skole og et godt læringsmiljø (ref: Utdanningsforbundet).

FAU mener det er graverende at kommunestyret legger opp til et budsjett som innebærer at skoleledelsen blir tvunget til å bemanne 1.-4.trinn så smalt at det bryter med lærernormen, og som frarøver våre barn den trygge og gode skolehverdagen. Kortsiktige besparelser rettet mot barns oppvekstvilkår vil skape høyere utgifter på lengre sikt, med barn og ungdom som sliter og ikke finner seg til rette. Det er så viktig med nok ressurser tidlig i barndommen! Videre arbeid med tidlig innsats mot elever med spesielle behov må prioriteres for å unngå fremtidige kostnadsøkninger. Med budsjettet som foreslås for 2021 vil ikke det være mulig å opprettholde dette gode arbeidet.

FAU ved Vik skole er også dypt bekymret for budsjettene som er foreslått for SFO i 2021. Bemanningen på SFO vil fra høsten 2021 innebære at det kun er én voksen per 20 barn. Det innebærer at barn med spesielle behov ikke får ekstra oppfølging i SFO, det betyr at matsservering på SFO blir borte, og det betyr at kapasiteten til å følge opp enkeltbarn i lek og sosialt samspill blir minimal. Vi vil gjerne utfordre kommunestyrets medlemmer til å selv være ansvarlig for 20 førsteklassinger alene i 3 timer en ettermiddag. Jeg tror enhver skjønner at det er en umulig oppgave, og en situasjon som vil føre til stor utrygghet både for barn og voksen.

FAU ved Vik skole er også bekymret for hvilken ytterligere slitasje foreslåtte besparelser vil medføre på skolens ledelse og ansatte i en periode med økt samfunnsbelastning som ettervirkninger av Covid-19. Driften, med tilhørende manglende tilpasset minimumsbudsjett, er ikke i stand til å tåle sykefravær eller turnover. Det er dessverre også en sannsynlighet for at mange familier stiller svakere til neste høst som følge av en tøff samfunnssituasjon som har medført negativ hjemme-belastning med manglende inntekt, brudd på parforhold og dermed flere barn som trenger ekstra støtte. En så smal bemanning som budsjettet for 2021 legger opp til for Vik skole gjør situasjonen svært sårbar.

Til slutt vil vi ta dere med på en historie om en skolestarter til høsten i 2021. Lille Sigrid går nå i barnehagen. Der er de 6 barn per voksen. De voksne har god tid til å se alle barna og følge med på de i deres utvikling i hverdagen. Sigrid storkoser seg i barnehagen. Hun er tøff

og modig og har mange venner. Nå skal Sigrid starte på skolen. På Vik skole. Hun er spent og nysgjerrig, men gleder seg mest til å lære masse nytt og til å få mange nye venner. I klassen til Sigrid er de 25 barn. Det er én lærer. Skolen har ikke råd til å ha flere lærere i hver klasse. I Sigrids klasse er det også flere barn med spesielle behov som krever mye av lærerens tid. Sigrid savner voksen tid. Hun savner å bli sett og føle seg ivaretatt. Overgangen fra barnehagen blir for stor. Uke to på skolen gråter Sigrid hver dag. Hun vil ikke på skolen. Det er ikke noe godt å gå på skolen. Hun vil tilbake i barnehagen. Mammaen og Pappaen til Sigrid gråter også hver morgen når de går tilbake til bilen etter å ha levert en redd Sigrid til en lærer med alt for mange gråtende barn å ta imot om morgenen. Det føles ikke godt å være foreldre til en førsteklassing. Spenningen rundt skolestart har blitt til et mareritt for både Sigrid og foreldrene. Hva hvis det var ditt barn eller ditt barnebarn? Hva ville du gjort?

Budsjettet legger ikke engang til rette for minimumsdrift. Brudd på lærernormen ved Vik skole er uakseptabelt. Voksens tid betyr noe. Trygghet betyr noe. Barna våre betyr alt! Ikke kødd med barna våre!

På vegne av FAU ved Vik Skole,

Andrea Sjøfving, Leder FAU

Vedlegg:

Forskning på effektene av økt lærertetthet kort oppsummert (ref: Utdanningsforbundet):

- Det særlig er elever med de største læringsutfordringene som tjener på undervisning i mindre grupper. Spesielt gunstig effekt har mindre klasser for minoritetsspråklige elever, elever med foreldrene som har lavt utdanningsnivå og for gutter. Nettopp disse elevgruppene er ekstra utsatte for å bli læringstapere i norsk skole (viktig for ulikhet i Norge)
- Effekten av små klasser blir tydeligere når lærerne endrer undervisningsformen fra klassisk kateterundervisning som er vanligere for store klasser.
- Nyere forskning, blant annet amerikanske oppsummeringer og svenske studier viser at små klasser gir bedre elevresultater, og at denne virkningen er varig.
- Forskningsprosjekter dokumenterer også at 1:1-undervisning eller undervisning i svært små grupper - organisert som intensiv opplæring i en kortere periode i tillegg til undervisning i ordinær klasse - gjør det lettere for elevene å komme tilbake til forventet progresjon hvis de henger etter faglig. Særlig gjelder dette når undervisningen er basert på definerte undervisningsopplegg.
- Økt lærertetthet har effekt på både læreres arbeidshverdag, elevenes læringsutbytte og læringsmiljø. Blant annet har det vist seg at det har blitt bedre sammenheng og kontinuitet i undervisningen fordi flere lærere arbeidet med samme gruppe.
- Over lengre tid har elevene i Dovre kommune hatt to lærere i klasserommet i matte og norsk, og også i noen timer samfunnsfag og naturfag. Kommunen har redusert behovet for spesialundervisning radikalt, og de har nesten eliminert frafall i videregående skole.